

77

На основу тачке 2 Одлуке о унапређењу хигијенске и техничке заштите при раду („Службени лист ФНРЈ“, бр 29/55), у вези са чланом 12 одељак I под а) тачка 17 Уредбе о преношењу послова у надлежност савезних и републичких органа управе („Службени лист ФНРЈ“, бр 26/56), а у сагласности са савезним Државним секретаријатом за унутрашње послове и Секретаријатом за саобраћај и везе Савезног извршног већа, прописујем

ПРАВИЛНИК

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ПРАВИЛНИКА О ХИГИЈЕНСКИМ И ТЕХНИЧКИМ ЗАШТИТНИМ МЕРАМА НА МОРСКИМ БРОДОВИМА

У Правилнику о хигијенским и техничким заштитним мерама на морским бродовима („Службени лист ФНРЈ“, бр 55/47) врше се измене и допуне, тако да притицхели текст гласи

ПРАВИЛНИК

О хигијенским и техничким заштитним мерама на морским бродовима

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

1 У циљу спречавања и отклањања опасности по живот и здравље лица запослених на морским бродовима и осталим пловним објектима на мору на којима су скрчани чланови посаде, односно у којима су уграђена просторија са сменатај посаде, примењују се хигијенске и техничке заштитне мере предвиђене овим правилником

Као послодавац у овом праву закону сматра се бродарско предузеће односно власник брода, а као његов одговорни заступник — заповедник брода

3 Ако овим правилником поједине хигијенске и техничке заштитне мере нису предвиђене или нису другачије одређене примењиваће се одредбе Општег правилника о хигијенским и техничким заштитним мерама при раду („Службени лист ФНРЈ“, бр 16/47 и 26/50)

II ЗАШТИТНЕ МЕРЕ КОД БРОДСКИХ УРЕЂАЈА И РАДОВА

А Палубе

1) Ограде

4 Палубе и сваки изложени део брода (мостови, високи пролази, платформа и др) морају бити ограђени сигурном оградом висском најмање

- а) на бродовима до 50 БРТ — 0,50 м,
- б) на бродовима од 51 до 200 БРТ — 0,75 м,
- в) на бродовима преко 200 БРТ — 1,05 м

Према конструкцији брода ограда може бити пуна решеткаста или отворена На отвореној оградни поједине хоризонталне пречке не смеју бити размачнуте више од 0,30 м

5 Око свих отвора на палуби и међупалубљу (гротла за терет, улаз и остале сврхе), док су исти отворени, са стране са које се не врше манипулације, морају бити постављене заштитне ограде високе заједно са крајницом 1,05 м На бродовима до 500 БРТ не морају се постављати ове ограде ако крајнице гротла одговарају прописима надлежног регистра

8 Отвори гротла морају бити покривени јаким и сигурно постављеним дрвеним поклопцима На бродовима преко 50 БРТ поклопци морају одговарати техничким прописима Југословенског регистра бродова (класификационог завода), а на бродовима до

50 БРТ — морају имати дебљину од најмање 3 см Ако поклопци нису од дрвета, они морају имати дебљину сразмерну чврстости материјала од кога су израђени

Отворени део гротла не сме бити прекривен платном пре него што се поставе сви поклопци гротла Приликом искрцавања терета гротло мора бити толико отворено да остане најмање по 1 м слободан простора са сваке стране терета при његовом пролазу кроз гротло

Поклопци гротла морају бити за време пловидбе превучени са најмање три јака воштана платна, а за време пловидбе по Јадранском Мору са два воштана платна Поклопци се могу употребљавати само за зашарање гротла

7 Сви отвори на палуби морају ноћу бити добро осветљени, а створи танка за водени груз (deerp-tank) — све време док је танк отворен

2) Пролази

8 Пролази на отвореним палубама, прилази чамцима за спасавање и местима вршења службе, као и пролази и ходници у подпалубљу или на надграђима, не смеју бити закрчеги предметима који би ометали слободно кретање, а морају бити толико широки да се два лица могу мимоћи

Код нових бродова ходнице односно пролазе треба градити по правилу, у правој линији Висина ходника до унутрашње таванице или до кровне греде мора износити бар 1,85 м, а на бродовима преко 1000 БРТ — најмање 2 м

Кад се на палуби налази било какав терет, рачунајући ту и бродску опрему, на пролазима који воде у стабене или друге просторије посаде или до кухиње, трпезарије, кормила, или било којег уређаја за сигурност брода или посаде (чамци за спасавање, саставови, опрема итд) морају преко терета бити постављени јаки дрвени помоћни мостови са дрвеним или гвозденим сградом или оградама од ужаста са обе стране

3) Цеви

9 Парне и водене цеве које пролазе палубом, морају бити заштићене целом дужином и постављене тако да не ометају пролаз

Изузетно водне цеве које пролазе уз палубну ограду не морају бити заштићене

4) Кормила

10 Кад се делови уређаја за кормиларење (руцко кормило, узде, шипке, ланци и др) налазе на палуби односно пролазе преко палубе, морају бити заштићени али тако да то не омета радове на њиховом одржавању и оправкама

5) Степеништа и лествице

11 Степеништа која са главне палубе воде на горњу палубу, каптио, касар и на друга надграђа, морају бити широка најмање 0,70 м, а нагиб не сме бити већи од 65° Она се израђују од гвоздене или јаке дрвене грађе а ограђена су с обе стране заштитном оградом са заобљеним ручним захватним цама

Лествице за пењање на јарболе и димњаке израђују се од гвозђа пречника од најмање 0,012 м, удаљене од зида (стене) најмање 0,15 м и с наслоном или кошом на врху

Лествице за пењање на јарболе на бродовима до 200 БРТ могу бити постављене на опуту јарбола (сартја), а ногоступнице могу бити израђене од дрвета или гвозђа

Лествице за спуштање у бродска складишта треба да су само од гвозђа, и то пречника од најмање 0,015 м, придне од најмање 0,25 м, а удаљене од зи-

да најмање 0,12 м. Оне треба да су причвршћене вицима или заковицама, али не смеју бити варене.

Лествице морају бити постављене у равној вертикалној непрекинutoј линији, без обзира на број палуба које захватају, али тако да не ометају затварање простора кроз који пролазе.

Бродови до 50 БРТ могу место лествица из претходног става употребљавати покретне лествице од дрвета или геожба.

6) Направа за силажење с брода

12. Мост за силажење на копно на бродовима преко 200 БРТ има ширину од најмање 0,80 м, а са обе стране мора имати сигурну ограду високу најмање 1,10 м. Нагиб моста не сме прећи 25°. Мост мора имати попречне летве, а на крају, према копцу, котуре. Ноћу мост мора бити добро осветљен.

Главне лествице за силажење на копно — на бродовима преко 500 БРТ треба да су широке најмање 0,80 м, са чврстом оградом високом 1,10 м, а дубине 0,25 м. Ове лествице треба да имају напругу која ће их одржавати у хоризонталном положају.

Бродови који имају главне лествице не морају имати мост из става 1 ове тачке.

7) Заповеднички мост

13. Заповеднички мост, на бродовима на којима он постоји, мора бити тако саграђен и снабдевен таквим направама да је особље навигационе службе заштићено од атмосферских непогода.

Ограда заповедничког моста мора бити висока 1,20 м, а покривена помоћним платненим грудобраном. Овај грудобран може бити дрвен или лимен, а састављен из два дела тако да се горњи део може, по потреби, скинути.

С крмене стране на десном и левом крилу заповедничког моста морају постојати прилази са палубе.

На заповедничком мосту налази се кормиларница, затворена са свих страна. Кормиларница треба да има прозоре целом ширином прамчане стране, као и врата са обе бочне стране.

8) Дизалице терета

14. Бродови који имају дизалице терета, морају имати исправе о сигурности ових уређаја издате од надлежног органа.

Забрањено је дизање и спуштање лица у складнице дизалицом, као и свако задржавање и пролазак лица испод дизалице док ова носи терет.

Дизалице терета морају бити грађене тако да са сигурношћу могу дизати и држати тежину за њих прописану. Њихово максимално оптерећење мора (бити видно означено на самом носачу дизалице (derrick).

Уређај за покретање носача дизалице мора бити удешен тако да се укрцавање и искрцавање може сигурно и несметано вршити са саме палубе.

Ужета дизалице морају бити челична, а њихов пречник мора одговарати прописаном максималном оптерећењу дизалице. Забрањено је употребљавати надоплетена ужета и ужета којима су преле жице.

Кукце морају имати аутоматски или други сигурносни запор, да се не могу отворити саме од себе.

Колути котурника морају имати напруге за подмазивање и техничку способност пошења терета одређеног за дизалицу на којој се налазе.

9) Витла

15. Ручовање витлом за дизање терета и везивање брода дозвољено је само за то оспособљеним лицима. Покретни делови витла који стрче, морају бити заштићени склопом или глатко изведени.

Сва витла, осим оних на пужичи вијак, морају имати сигурносне кочнице.

Јачина витла мора одговарати његовом максималном оптерећењу, односно за везивање бродова, снази сразмерној величини брода.

Код ручног витла ручица за окретање мора бити прописаних димензија и сигурно причвршћена за осовину. Она мора имати обострану скакавицу, која спречава повратни ударац.

10) Сидра

16. Сва бродови морају имати уређаје за сидрање. Ови морају бити увек у исправном стању и технички тако изведени да пружају потпуну заштиту лицима која њима рукују. Сигурност ових уређаја мора бити утврђена исправном надлежног органа.

11) Челична ужета (челик-чела) и конопци

17. Нова челична ужета и конопци, који су намењени за рад на броду или за привезивање брода, морају пре употребе имати потврду о допуштеном максималном оптерећењу издату од стране надлежног органа или од њега овлашћеног лица. Ужета и конопци у употреби морају одговарати тим нормативима и морају се стално одржавати у исправном стању.

Челична ужета (челик-чела) не смеју имати прекинутих жица и морају бити намотана на посебним претенима.

12) Громобрани

18. На свим бродовима са дрвеним јарболима и на онима чији јарболи имају дрвене наставке, морају бити на те јарболе односно наставке постављени громобрани.

Громобрани морају бити увек у исправном стању и повремено прегледани. О њиховом стању заповедник брода обавезан је увести белешке у бродски дневник.

Б. Вентилација бродских спремишта угља и резервоара

19. Бродови преко 50 БРТ морају имати испланирану вентилацију у складницама, спремиштима угља и резервоарима. Вентилација мора бити изведена у складу са техничким прописима класификационог завода који броду одређује класу.

20. Приступ у затворене просторије резервоара, доводе, котлове, спремишта угља и сл., у којима се могу налазити отровни или омамљујући гасови или пара, дозвољен је само по одобрењу под надзором лица које је за ту сврху одређено и уз употребу мера сигурности (проветравање, употреба заштитних средстава за плућа, привезивање и сл.).

Запаљиве течности смештају се у просторије под палубом, и то у посебне резервоаре и судове начињене за ту сврху. Ови резервоари и судови цуне се само са палубе, помоћу цеви посебно уграђених за ту намену. За одвођење гасова ови резервоари и судови морају имати посебну цев, чији отвор мора бити изведен изнад палубе.

21. Зидови просторија у којима се остављају боје, уље, петролеј, бензин и сличне лако запаљиве материје, морају бити од геожба и премазани ватросталном бојом. Ове просторије морају бити довољно вентилационе, а ако не би била довољна природна вентилација, мора се увести вентилациона вентилација.

Прекидачи (склопке) електричних светиљки морају бити постављени ван ових просторија. Прекидачи могу бити постављени и у самим просторијама, под условом да су затворени. За осветљавање ових просторија не смеју се употребљавати светиљке са пламеном.

У просторијама из става 1 ове тачке мора бити постављена расколна на горњем делу зидова избушена цез за гашење пожара у чијој близини треба да се налази ручни ватрогасни апарат

1) Машине за расхлађивање

22 Машине за расхлађивање и други апарати и направе за произвођење леда, сода-воде и сл, морају бити смештени у одвојеним просторијама, до бро ветрила итд радном или вештачком вентилацијом

2) Спремишта угља

23 Спремишта угља морају бити одељена од машинских просторија и просторија котларнице гвожденом преградом и увек добро проветрена природном или вештачком вентилацијом, да би се спречило ступљање запаљивих гасова

Спремишта угља, кад се у њима ради, морају бити увек добро осветљена електричним или сигурносним светилкама

Спремишта угља морају на доњим палубама, осим главних отвора имати и споредни излаз за случај опасности

В Машинске просторије и котларница

24 Испред котлова и око машина мора бити довољно слободан простор, да запослено особље може радити без опасности по живот и здравље.

Машинске просторије и просторије котларнице морају бити спојене посебним степеништем директно са првом отвореном палубом.

Ако су котлови одељени од машина непропустљивом преградом, свака просторија мора бити везана с палубом засебним степеницама. Ове просторије морају међусобно бити везане непропустљивим клизним вратима

Из тунела осовине вијка мора водити довољно широки излаз, који у случају опасности служи за последном особљу да може најкраћим путем изићи на прву отворену палубу. Овај се излаз мора налазити на крају тунела, а где то није извољиво — на месту најудаљенијем од улаза у тунел

25 Просторије из претходне тачке морају бити довољно осветљене. Посебном светлошћу, независном од главног генератора бродског осветљења морају бити осветљени манометри, апарати који показују висину воде у котловима, вентили и сав други важни делови на котлу и машини

26 У машинским просторијама и просторијама котларнице проветравање мора бити тако да је температура увек спосљива и ваздух чист. У ту сврху морају се поставити уређаји за избацивање похвареног ваздуха и убацивање свежег

27 На бродовима који употребљавају угља као погонско гориво, морају бити инсталиране направе за аутоматско избацивање пепела. Изузетно, ове направе неће се инсталирати на бродовима до 1000 ВРТ чији је утронак угља за 24 часа непрекидне војне мањи од 15 тона а на којима је постављана ових направа технички отежано

28 Пролази поред главних и помоћних машина морају бити довољно широки и високи као и слободни од свих предмета или покретних делова машина који би спречавали или ометали пролаз

29 Сви помоћни предмети, алат и сл у машинским просторијама и просторијама котларнице, за време пловидбе морају бити сигурно смештени и причвршћени

30 Парне цеви морају бити обложене изолационим материјалом и снабдеване довољним бројем одводних цеви за испуштање кондензата. Код цеви које иду у једном правцу више од 20 метара, потребно је уметнути одговарајуће компензаторе

31 Сви делови машина (колена, осовине, ручке, зупчаници, замањак, покретно полужје итд), ако су на дохвати запослених лица морају бити ограђени тако да лица која раде око машина буду потпуно заштићена

32 На зидовима просторије строја и у тунелу осовине вијка морају бити постављени ручни придржачи. За приступ и руковање главним деловима машина морају бити постављене, у висини од најмање 2 м, сигурно причвршћене платформе у облику гвоздених решетки. Слободне стране ових платформи морају имати чврсте металне ограде, и то тако да пречка буде у висини од 1 м а доњи део ограде у висини од најмање 0,20 м мора бити пуно или решетчасто изведен

33 Сваки брод мора имати пуноважну исправу надлежних органа о прегледу и стању котлова и судова под притиском. Ако инспекторат рада утврди да катао није у одређеном року прегледао, дужан је о томе извести орган надлежан за вршење надзора над овим уређајима

Г Станбене просторије

34 Станбене просторије састоје се од соба за спавање, трпезарије и споредних просторија (кухине, читаонице, оставе, купатила, спремишца, праоница и клозета)

35 Станбене просторије морају се одржавати у реду и чистоћи. За одржавање реда и чистоће старају се лица која одреди заповедник брода

Изузетно, за чистоћу и ред код кревета старају се лица која их употребљавају

Подови станбених просторија морају се прати најмање једанпут недељно. Постелину, одела, спремну, обућу и остале предмете који се налазе у собама за спавање ако то допуштају временске прилике, треба изнети на ваздух и добро испрати бар једанпут недељно

36 На теретним бродовима преко 4000 ВРТ станбене просторије морају се налазити изнад главне (преградне) палубе, и то у средини брода, осим ако се ради о бродовима специјалне градње (танкери и сл) са уграђеним стројним комплексом на крми брода

На старијим бродовима на којима су станбене просторије смештене на правцу брода оне се морају налазити иза колизичке преграде. На теретним бродовима до 300 ВРТ и на путничким бродовима обимне пловидбе до 3000 ВРТ станбене просторије могу се налазити на било ком четвртном колизичкој преград

37 Станбене просторије морају бити лако приступачне у свако доба и по сваком времену. Приступ овим просторијама на бродовима преко 200 ВРТ не сме бити непосредно са отворене палубе

Улази који се пад ба воде у станбене просторије морају имати при висок најмање 0,20 м, да се спречи улазак воде

Пред главним вратима морају бити причвршћени отвори за обућу

38 Станбене просторије посете мор у бици одвојене преградом воде не пропуштају задух гас и буку бродских складишта спремишта, праоница, ормана и спремишта за сведилке, кухине и оставе, просторија за стоку постројења за управљање корабом и сличних просторија

Станбене просторије не смеју се налазити у непосредној близини машина и котлова. Ако из конструкционих разлога ово није могуће спровести, оне морају бити одвојене водником, а зидови просторија машина и котла морају бити изоловани рђавим спроводником топлоте и звука

39 Под висином станбене просторије подразумева се вертикална раздаљина између пода и оплеттаване одјасно доње ивице палубне ограде (спонсе), мерене на најнижем месту. Висина просторије

свиђана водовима смештеним испод таванице, мери се од доње ивице вода.

Под површином станбене просторије подразумева се површина која преостане по одбитку конструкционих делова брода пре утраћеног или унесеног инвентара. Приликом њеног израчунавања, мере се узимају од спољних ивица гвоздених профила. Неправилне, узане или утласте површине на којима се не може сместити намештај, не узимају се у обзир при израчунавању површине станбене просторије.

Под слободном површином станбене просторије подразумева се површина која преостане по одбитку утраћених делова и инвентара.

Под ваздушним простором подразумева се простор који остаје по одбитку конструкционих делова.

40 Висина станбених просторија, сем оставе, мора износити најмање 2,00 м. На бродовима до 800 БРТ ова висина може износити најмање 1,90 м.

Изузетно, на бродовима до 200 БРТ висина станбених просторија може износити 1,80 м.

41 Сви гвоздени зидови и таванице станбених просторија морају бити обложени дрветом или другим изолационим материјалом који рђаво спроводи топлоту и не пропушта влагу. Оплате морају бити такве конструкције да омогућују лако чишћење. Палуба изнад станбених просторија мора бити покривена дрвеном или другом одговарајућом изолационом масом. Ако ова палуба није покривена на тај начин, мора се са унутрашње стране таванице поставити одговарајућа изолација (стаклена вуне или сл.) исте или веће изолационе вредности од дрвета.

Подови станбених просторија морају бити покривени дрветом или којим другим рђавим спроводником топлоте.

Углови између зидова и подова морају бити заобљени.

На прикладним местима морају бити постављени изливни, тако изведени да се могу затварати. Сви изливи воде морају бити спроведени засебним цевима директно у море или у сливнике.

Зидови и таванице у собама за спавање и трпезаријама морају бити глатки и светло обојени. У станбеним просторијама не смеју се постављати пролази са тачним конопис и сл., као ни циви за пару и воду, сем инсталација за довођење воде и грејање односних просторија.

42 У станбене просторије мора, по правилу, улазити толико дневне светлости да се могу читати новине обичног слога. Ако у станбеним просторијама уопште нема дневне светлости, у овим просторијама мора бити инсталирано флуоресцентно или друго осветљење одговарајућег интензитета, пријатно за очи.

Бродови са машинским погоном морају имати електрично осветљење. Станбене просторије у које не улази дневно светло морају бити осветљене вештачком светлошћу. На бродовима са електричним осветљењем изнад углавља сваког кревета мора бити уведена светлост са посебним прекидачем (оклопком) који се може дохватити из лежећег става.

Станбене просторије морају бити снабдеване резервним батериским или петролејским светилкама, за случај извара главног осветљења.

43 Станбене просторије на бродовима преко 600 БРТ морају се грети топлим водом, паром, топлим ваздухом или електричном струјом.

Парни грелачи морају бити заштићени, а циви изолиране азбестом или другом одговарајућом изолацијом.

У сврху влажења топлог ваздуха морају се грелачима бити причвршћени судићи са водом одговарајуће запремине и обима.

44 Станбене просторије на свим бродовима морају имати осигурану добру природну вентилацију. На бродовима преко 500 БРТ морају поред уређаја за природну вентилацију постојати и направе за вештачку вентилацију, повезане са централним системом бродске вентилације. Вентилација не сме проузроковати промају и буку. Вентилациони канали не смеју се налазити изнад кревета. Вентилациони уређаји морају бити грађени и постављени тако да кроз њих не може продрати вода, дим или прашина.

У тропским крајевима, као и за време великих врућина морају се изнад спаваћих соба, трпезарије, кухиње и оставе разнети по два шатора, један изнад другог у размаку од најмање 0,80 м.

45 На бродовима на којима је обавезно увођење вештачке вентилације, вентилациони уређаји морају одговарати следећој фреквенцији измеле ваздуха:

а) горња палуба

1) трпезарија, тлачни уређај са изменом ваздуха 20 пута на сат,

2) собе за становање, тлачни уређај са изменом ваздуха 12 пута на сат,

3) ходници око ровова машинског уређаја тлачни уређај са изменом ваздуха 4 пута на сат,

4) остава и клозети сисни уређај са изменом ваздуха 20 пута на сат,

б) доња палуба

1) собе за спавање око рова машинских просторија и котларнице, тлачни уређај са изменом ваздуха 15 пута на сат,

2) остале кабине, тлачни уређај са изменом ваздуха 12 пута на сат,

3) остава за рубље тлачни уређај са изменом ваздуха 10 пута на сат,

4) доњи ходници и складишта, тлачни уређај са изменом ваздуха 8 пута на сат,

в) заповеднички мост

1) кормиларница, навигационог кабина и кабине, тлачни уређај са изменом ваздуха 10 пута на сат, ако је недовољна природна вентилација,

2) купатила и клозети сисни уређај са изменом ваздуха 20 пута на сат,

г) палуба чамаца

1) спаваонице, тлачни уређај са изменом ваздуха 12 пута на сат,

2) радио-телеграфска станица, тлачни уређај са изменом ваздуха 10 пута на сат ако је недовољна природна вентилација,

3) улази и ходници, тлачни уређај са изменом ваздуха 6 пута на сат,

4) остава и клозети, сисни уређај са изменом ваздуха 20 пута на сат,

д) заштитне палубе

1) трпезарија бродски уред и туристички уред, тлачни уређај са изменом ваздуха 15 пута на сат,

2) собе за спавање, тлачни уређај са изменом ваздуха 10 пута на сат,

3) улази и ходници, тлачни уређај са изменом ваздуха 6 пута на сат,

4) кухиња, сисни уређај са изменом ваздуха 40 пута на сат,

5) перионица посуђа и главна остава, сисни уређај са изменом ваздуха 30 пута на сат,

6) клозети сисни уређај са изменом ваздуха 20 пута на сат,

7) спремишница кухиње и сличне спремишнице сисни уређај са изменом ваздуха 10 пута на сат.

На бродовима са моторним погоном који немају котловских уређаја вентилација око ровова машин-

ских просторија мора бити са изменом ваздуха једнаке фреквенције као и у осталим кабинама

Отвори доводних канала морају бити тако изведени да се потпуно не спречи улажење ваздуха. Сви уређаји за механичку вентилацију морају бити снабдевени ваздушним филтерима. Механичка вентилација мора бити таквог система да аутоматски даје ваздуху потребну влажност.

У просторијама за гоје су прописани уређаји тлачног система вентилације, исти могу бити замењени и сионим уређајима али у том случају измена ваздуха мора бити оне фреквенције која је овом тачком одређена за тлачни уређај.

6) На горњем прагу врата сваке станбене просторије посаде мора бити означено читко неизбриганим словима у коју страну и за колики број лица је одговарајућа просторија одређена.

1) Сместај посаде

47 Посада се смешта у собама за спавање према следећем распореду:

а) заповедник брода, управитељ строја, бродски официр, бродски лекар, бродски економ (комесар), шеф бродске кухиње, вођа палубе, вођа строја, тесар, главни кувар, главни конобар и шеф електричара — у засебним собама за спавање са по једним креветом.

б) остали чланови посаде на бродовима преко 1000 БРТ — у собама за спавање са највише два кревета а на бродовима до 1000 БРТ — у собама са највише четири кревета,

в) жене — чланови посаде морају бити смештене у одвојеним собама за спавање.

Станбене просторије посаде треба да су, по правиту, на окупу.

Расподела соба за спавање по врстама службе врши се у споразуму са синдикалном организацијом и надлежним инспекторатом рада. При тој расподели мора се водити рачуна о тежини и ослабим условима рада појединих струка бродске посаде.

2) Величина соба за спавање

48 За величину соба за спавање свих бродова, осим путничких бродова обалне пловидбе, одређују се следеће најмање мере:

а) Соба са једним креветом

на бродовима	до 200 БРТ	преко 200—300 БРТ	преко 300—3000 БРТ	преко 3000 БРТ
Висина	1,80 м	1,90 м	2,00 м	2,00 м
Слободна површина	1,00 м ²	1,25 м ²	1,60 м ²	2,25 м ²
Ваздушни простор	7,00 м ³	9,00 м ³	10,00 м ³	12,00 м ³

б) Соба са два кревета

на бродовима	до 200 БРТ	преко 200—300 БРТ	преко 300—3000 БРТ	преко 3000 БРТ
Висина	1,80 м	1,90 м	2,00 м	2,00 м
Слободна површина	1,95 м ²	2,25 м ²	2,60 м ²	2,25 м ²
Ваздушни простор	10,00 м ³	12,00 м ³	14,00 м ³	12,00 м ³

в) Соба са три или четири кревета

на бродовима	до 200 БРТ	преко 200—300 БРТ	преко 300—1000 БРТ
Висина	1,80 м	1,90 м	2,00 м
Слободна површина	2,50 м ²	3,00 м ²	3,50 м ²
Ваздушни простор	15,00 м ³	18,00 м ³	17,00 м ³

49 За величину собе за спавање путничких бродова обалне пловидбе одређују се следеће најмање мере:

а) Соба са једним креветом

на бродовима	до 200 БРТ	од 201—300 БРТ	преко 300 БРТ
Висина	1,80 м	1,90 м	2,00 м
Слободна површина	1,00 м ²	1,25 м ²	1,50 м ²
Бруто запремина	6,50 м ³	7,00 м ³	7,50 м ³

б) Соба са два кревета

на бродовима	до 200 БРТ	од 201—300 БРТ	преко 300 БРТ
Висина	1,80 м	1,90 м	2,00 м
Слободна површина	1,25 м ²	1,50 м ²	1,75 м ²
Бруто запремина	8,00 м ³	8,50 м ³	9,00 м ³

в) Соба са три кревета

на бродовима	до 200 БРТ	од 201—300 БРТ	преко 300 БРТ
Висина	1,80 м	1,90 м	2,00 м
Слободна површина	1,50 м ²	1,75 м ²	2,00 м ²
Бруто запремина	12,00 м ³	13,00 м ³	14,00 м ³

г) Соба са четири кревета

на бродовима	до 200 БРТ	од 201—300 БРТ	преко 300 БРТ
Висина	1,80 м	1,90 м	2,00 м
Слободна површина	1,75 м ²	2,00 м ²	2,25 м ²
Бруто запремина	14,00 м ³	15,00 м ³	16,00 м ³

3) Кревети

50 Кревети у собама за спавање морају по унутрашњој мери бити дуги најмање 1,90 м, а широки најмање 0,75 м и могу бити постављени у смеру дужине или ширине брода, али тако да се на бродовима преко 3000 БРТ не смеју налазити непосредно уз зидове корита брода. На бродовима до 3000 БРТ кревети се могу налазити и уз зидове корита брода, али у том случају они морају бити добро изоловани.

Више од два кревета не смеју бити постављена један изнад другог. Размак између доње ивице кревета и пода мора бити најмање 0,30 м. Изузетно, на бродовима до 200 БРТ овај размак може износити и мање, али не испод 0,15 м. Између горњег и доњег кревета, као и између горњег кревета и таванице, размак мора износити најмање 0,70 м. Изузетно, на бродовима до 200 БРТ овај размак може износити 0,65 м. Сви ови простори морају бити потпуно слободни.

Кревети морају бити чврсти, начињени од глатког метала и заштићени од рђава, или од тврдог

полираног односно лакираног дрвета и тако израђени да се могу лако растављати ради чишћења

На уздужним странама кревета, код узглавља и ногу, морају бити постављени браници дужине једне трећине кревета

51 Сваки кревет мора имати добру жичану мрежу и струњачу с пресвлаком од јаког тројичног платна. Струњача мора бити напуњена вуном, коњском струном, морском травом или кудељом

Испод жичаног улошка горњих кревета мора бити постављено често платно, да се спречи падање прашина на доњи кревет. Сваки кревет мора имати јастук и јастучницу, два топла покривача и два чаршава

Постелину треба мењати, по правилу, једанпут недељно. Заповедник брода може у оправданим случајевима продужити овај рок, али највише до 15 дана. За постелину и њено прање стара се послодавац

Кревети морају имати покретну завесу која не пропушта светлост

У спаваоницама се испод кревета могу поставити ладнице (фриџе)

4) Соба за спавање

52 Соба за спавање с једним креветом мора имати уграђени кревет најмање унутрашње ширине 0,75 м, а најмање унутрашње дужине 1,90 м, по могућности с напразом за проширење, с челичним улошком, струњачом од вуне, коњске струне, морске траве или кудеље, високом најмање 0,15 м и јастуком од истог материјала, као и орман висок најмање 1,52 м, дубок 0,62 м и широк 0,80 м, с преградама при врху и ланицама при дну. У овим собама се мора налазити диван са наслоњачом и писали сто, полице и орман за књиге, довољан број вешалица умиваоник од порцелана или другог одговарајућег материјала, с текућом хладном и топлом водом, као и тоалетни орманчић с огледалом на вратима

Соба за спавање на бродовима до 800 БРТ могу бити и без текуће топле воде, а спаваонице на бродовима до 200 БРТ могу бити и без текуће хладне и топле воде. Прозори и врата морају имати завесе које не пропуштају светлост. Испред кревета мора бити простирач, а код врата отирач за ноге

Соба са више кревета мора имати сто покривен ланолеумом и за свако лице столицу с наслоном и дрвени орман који се може добро проветрити. Висина ормана треба да је једнака висини собе, а ширина и дубина најмање 0,60 м. На горњем делу ормана морају се налазити преграде, а на доњем једна до две ладнице. Преграде, ладнице и ормани морају бити снабдевени кључевима. У спаваоници се мора налазити тоалетни орманчић с огледалом на вратима и довољан број вешалица. Уз сваки кревет мора се поставити полица за књиге. Намештај мора бити младак и што једноставнијег облика. Прозори и врата морају имати завесе које не пропуштају светлост. Испред улаза мора се налазити отирач за ноге

У свима спаваоницама, изнад узглавља сваког кревета мора се налазити погодан смештај простор за спавање

5) Отвори за случај опасности

53 На вратима собе за спавање или на зиду ходника мора бити отвор заповољно лако топљивим материјалом, који не пропушта звук, а такве величине да се у случају опасности човек може кроз њега лако провући. Овај отвор мора бити означен матрасом „У случају опасности — разбег“

Д Споредне просторије

1) Трпезарија

54 Трпезарију морају имати бродови преко 100 БРТ. Трпезарија на бродовима мора бити намештена и удељена тако да је посада може употребљавати и за одмарање и друштвени живот

Бродови који редовно путују више од 5 дана непрекидно морају имати посебну просторију за задржавање и разоноду посаде

Столови у трпезарији морају бити покривени ланолеумом или сличним материјалом, и тако велики и са толиким бројем столица да цела посада, или део посаде за који је трпезарија одређена, може одједном за њима удобно седети

Свака трпезарија мора имати оставу, направу за грејање воће и филтар или коју другу одобрену нараву за пречишћавање воде за пиће. Трпезарија мора имати сав потребан инвентар и одговарајућу резерву прибора за јело

Уређаји за грејање и проветравање трпезарије морају бити истог система као и код соба за спавање

2) Кухиња

55 Бродови морају имати кухињу чија величина и уређење одговарају врсти и величини брода. Кухиња се мора налазити на горњој палуби или првој потпалуби, а мора бити довољно пространа и имати добре уређаје за проветравање. У њој се мора налазити и бити уредно и хигијенски чуван и одржавач сав кухињски прибор. Бродови снабдевени уређајима за текућу слатку топлу и хладну воду, морају ову имати и у кухињи. Они морају имати и уређаје за прање, пежење и сушење кухињског посуђа и прибора

Зидови кухиње морају, по правилу, бити обложени до висине од 1,50 м светлим керамичким плочицама или обојени емајлом бојом. Кухиња мора бити патосана светлим плочицама или другим сличним материјалом, а на левој и десној страни мора имати отворе спојене са цевима за канализацију

На бродовима који дуго од 4 дана путују без пристајања, морају се у кухињи или њеној непосредној близини налазити посебни уређаји за печење хлеба

У кухињи мора бити уведена искључиво текућа здравна и питка вода

На бродовима до 200 БРТ надлежни инспектор рада може, у границама важећих прописа, дозволити одступање од одредаба ове тачке

3) Спремница

56 Ако брод чува залихе хране, мора имати посебну спремницу. Спремница мора бити пространа, на природан или вештачки начин проветравана, као и заштићена од влаге и наглих промена температуре. Отвори за проветравање у спремници морају бити заштићени решеткама и мрежама против инсеката

Својни зидови спремнице морају бити израђени од челика и обложени материјалом који рђаво спроводи топлоту. Унутрашњи зидови морају бити обложени керамичким плочицама или другим глатким материјалом обојеним светлом неотровном уљаном бојом

Спремница мора бити уређена тако да поједине врсте намирница могу бити остављене и чуване на посебном месту, које најбоље одговара њиховом одржавању у здравом и употребљивом стању. Спремница мора бити раздвојена на више одељења, у којима ће се држати одвојено лако покарљиве намирнице од оних које не подлеже брзом квару. Намирнице које би због својих особина могле штетно утицати једне на друге, морају се држати одвојено, и, према потреби, стављати на посебне полице, преграде и сл.

Полице, преграде, сандуци и слични уређаји морају бити обложени материјалом који спречава улазак инсеката, глодара и осталих штеточина

На броду мора постојати посебна просторија за пивницу. Пивница мора имати дозвољну вентилацију, а на непропустљивом поду — одвод у канализацију

У пивницу се не сме, по правилу, улазити кроз спреминицу

На бродовима до 200 БРТ надлежни инспектор рада може дозволити отступање од услова одређених у овој тачки

Преносење животињских намирница и руковање њима врши се строго придржавајући се постојећих и штењених прописа

4) Хладњаче

57 Бродови морају имати механичке хладњаче (фрижидере). Бродови дуге и велике обалне пловидбе морају имати посебне хладњаче за чување намирница животињског (анималног) порекла, а посебне за чување намирница биљног порекла

Хладњаче морају бити смештене тако да су заштићене од наглих промена температуре, и морају имати добру изолацију. Њихови унутрашњи зидови морају бити од неостровног и непропустљивог материјала који се може прати. На непропустљивом поду, са отворима за одводну канализацију и брушеним металним запушачем, морају се заштити дрвене решетке

За вешање меса мора постојати потребан број калорисаних вешалица. Хладњаче морају имати исправне термометре, тако да се температура хладњаче простора у свако доба може прочитати на спољној страни хладњаче

Хладњаче у које се улази, морају бити осигурене сигнализацијом уређајима (дрвено обојеним електричним звонцем на спољној страни), као и поклопним полугама за отварање са унутрашње стране. Лица која раде у хладњачама морају имати специјалне топле капаче и капе за ту сврху

Изузетно, бродови мале обалне пловидбе са толиком до 350 БРТ, који у пристанишним лукама свакодневно набављају храну, не морају имати механичке хладњаче, али морају имати леденице тако израђене да се у њима могу потпуно одјасно чувати намирнице животињског порекла од намирница биљног порекла. Леденице се морају налазити на месту заштићеном од топлоте, а њихови унутрашњи зидови морају бити обложени неостровним и непропустљивим материјалом. Подови леденица морају имати исправне дрвене решетке и славину за испуштање течности

5) Остата

58 Непосредно уз трпезарију мора бити уграђена остата. Она служи за смештај намирница за личну употребу које се не припремају у кухињи

Остата мора имати уређај за прање прибора за јело, с текућом топлоом и хладном водом, а на бродовима мале пловидбе и приручне хладњаче као и уређај за загревање хране. Зидови и под остата морају бити израђени као и у кухињи

На бродовима преко 3000 БРТ остата мора бити израђена приликом амбулантом. Бродови до 100 БРТ не морају имати остату

6) Просторије за смештај одела и пртљага

59 У близини станбених просторија мора се налазити посебна просторија удешена за сушење и чување кићених кабарница, чизама и радних одела. Ова просторија мора бити довољно осветљена и вентилација, а на непропустљивом поду треба да има одвод у канализацију. Под мора бити покривен дрвеним решеткама

Посади бродова мора бити стављена на располагање посебна просторија за смештај и чување сава-

дука и џакова. Бродови до 500 БРТ не морају имати посебну просторију за ову сврху

Б Санитарни уређаји

1) Умиваонице и купатила

60 На броду морају постојати умиваонице и купатила, који за особље палубе, по правду, морају бити смештени близу соба за спавање или групе ових соба, с посебним улазом из унутрашњег ходника, а за машинско особље — у близини просторија машина или котла. Непосредно уз умиваонице и купатила мора се налазити просторија за остављање радних одела, с потребним бројем вешалица, а где то простор омогућује — и орманчића

У умиваоницама и купатилима на бродовима преко 800 БРТ мора бити уведена токућа хладна и топла вода, на бродовима од 200 до 800 БРТ мора бити токућа хладна вода, као и топла — где год то конструктивне могућности дозвољавају. Бродови до 200 БРТ не морају имати купатила са текућом водом, већ једну просторију по могућности са текућом хладном водом из танка, у којој ће се чланови посаде моћи прати и чистити

Кроз купатила не смеју водити улази у клозете, а прградни зидови морају бити непропустљиви

Купатила треба да имају одређене тешке удешене тако да млаз прска са стране. Умиваонице морају имати посебне славине

У умиваоницама мора бити постављена по једна полица за тоалетни прибор сваког члана посаде који у спаваоници нема умиваоника

Зидови умиваоница и купатила морају бити обложени до висине од 1,5 м светлим керамичким плочицама или обојени емаловом бојом. На зиду пред туша мора бити уграђена столица на расклапање

На непропустљивим подовима са отворима за одводну канализацију морају се налазити подметачи од изолационог материјала (од дрвета, гуме и сл.)

Умиваонице и купатила морају имати природну или, према потреби, вештачку уметну вентилацију

Умиваоника мора бити толико да се најмање једна трећина чланова посаде може у исто време умивати. При одређивању броја умиваоника не узимају се у обзир чланови посаде за које у спаваоницама постоје уграђени умиваоник

На сваких 10 чланова посаде (преко 5 рачуна се као 10) мора постојати најмање један уграђени туш. Изузетно, на бродовима до 15 чланова посаде може постојати само једно купатило с једним тушем и једна умиваоница

Сваком члану посаде последователно је дужан ставити на располагање два убрса који треба да се мењају сваких 8 дана, а машинском особљу и особљу палубе још и довољну количину сипуна

2) Праонице и сушионице рубља

61 На броду се мора налазити и праоница с текућом топлоом и хладном водом и направама за прање рубља, као и сушионица са природном за сушење рубља. Ове просторије не морају имати бродови до 800 БРТ, као ни бродови мале обалне пловидбе

Праонице и сушионице морају бити смештене од соба за спавање и трпезарије оне морају имати уређај за проветравање

На бродовима који не могу по овоме прилагођавају се за ту сврху умиваонице

3) Вода за пиће и санитарне потребе

62 Вода намењена за пиће и санитарне потребе посаде мора се држати у посебним танковима. Тан-

кови се морају пунити односно празнити посебном пумпом, чија је употреба за другу сврху забрањена.

Забрањено је укрштање водоводног система за слатку воду за хигијенске потребе са водоводним системом за воду за техничке потребе (пумпе, цеви или вентилне станице).

Отвори за пуњење и мерење танкова морају бити на цевима бар 0,5 м изнад пода и снабдевени добро осигураним поклопцем. Одводне цеви за пречишћавање танкова морају бити на крају савијене у виду колена навише и на отвору заштићене мрежицом.

За мерење количине воде у танковима, они морају бити тако конструисани односно стабилени таквим направма (водоказ и сл.) да се колиčina воде у танку може контролисати без употребе сонда.

За израду и одржавање водоводних уређаја важе посебни прописи.

4) Клозети и канализација

63 Бродови морају имати најмање по један клозет на сваких 10 чланова посаде, до 40 чланова посаде закључно, а преко тога броја на сваких даљих 20 чланова посаде — још по један клозет (Број чланова посаде преко 5 односно преко 10 чланова рачуна се као 10 односно 20 чланова).

За жене — чланове посаде морају постојати одвојени клозети.

Клозети морају бити близу соба за спавање, умиваоница и купатила, али морају бити од ових одељења, и то тако да се у њих не утази непосредно из соба за спавање него из отворених ходника. Клозети не смеју бити смештени изнад кулања.

Зидови и подови клозета морају бити од лвожђа и непропустљиви, и морају имати отворе за одвод у канализацију. Подови морају бити подосани керамичким плочицама. Зидови клозета морају имати најмање један ред керамичких плочица, а изнад тога морају бити добро обојени емајловом бојом до висине од 1 м.

Под клозета мора се налазити најмање 1 м изнад највећег газа брода. Клозети на горњој палуби морају бити заштићени од временских непогода, а исто тако и ходници који воде до њих. Када се више клозета налази у једној просторији, испред њих мора бити толико слободног простора да се могу поставити умиваоници за прање руку, и то јачо да најмање на свака три клозета долази по један умиваоник. Ако се у једној просторији налази само један клозет умиваоник се поставља га преградном зиду до врата.

Прање руку по употреби клозета нарочито је обавезно за особе које рукује животињним памирицама (кувари, конобари и др.).

Шоље клозета морају бити од материјала који се не ломе, не пуца и не рђа. Седишта на полама морају бити дрвена, са аутоматским дизањем и уз њих морају бити постављени придржачи.

Клозети морају имати посебне направе за испирање текућом водом. Клозети који немају текућу воду морају имати чисту емајлирану или поцинковану канту испуњену водом којој је додата извесна количина хлорног креча. Испирање клозета обавезно је после употребе. Одводне цеви клозета морају имати посебан вентил за спречавање протора морске воде.

Клозети морају имати напаве за природну или вештачку усисну вентилацију одвојене од свих других станбених просторија, и морају бити осветљени дану и ноћу.

Клозети се морају чистити најмање двапут дневно, а дезинфиковати најмање једанпут недељно. Клозети морају бити увек снабдевени тоалетним папиром, који је дужан набавити послодавац.

Лица која чисте клозете не смеју бити упуслена у кухињу, а при раду морају имати заштитне гумене рукавице.

Одводне цеви клозета морају бити засебне и спроведене директно у море. Са њима се могу спајати једино цеви умиваоника, праоница и купатила, и то само кад се цеви од клозета не могу засебно спровести из конструкционих разлога.

Одводне цеви из кухиње не смеју се спајати са системом осталих спроводних цеви.

Одводне цеви не смеју се спроводити изнад умиваоника, уређаја за прање посуђа и сличних хигијенских уређаја.

Одводне цеви санитарних уређаја који се налазе у висини или испод палуба брода, морају се спровести у сбирни танк који има уређај за своје прањење.

Одводне цеви клозета не смеју се спроводити кроз просторију кухиње.

Е Посебне мере за здравствену заштиту

64 Ако се на броду појави заразна болест, предмети којима се може пренети болест морају се прати и дезинфиковати једанпут дневно, а, по потреби, и више пута. На броду се морају налазити потребна средства и прибор за дезинфекцију.

65 За време лета или кад се брод налази у маларијским крајевима, сви прозори, вентилациони отвори и врата просторија одређених за становање, рад и задржавање посаде морају бити прекривени отворарајућом мрежом против инсеката.

Заповедник брода може, по својој нахођењу или на предлог руководиоца одређеног за старање о здрављу посаде, ограничити излаз посаде на копно у местима зараженим од маларије у време од згласка до изласка сунца. О овоме заповедник брода мора унети забелешку у бродски дневник.

1) Бродска болница

66 Бродску болницу морају имати бродови друге пловидбе и бродови велике обимне пловидбе који имају уређаје за превоз путника.

Бродска болница мора бити смештена на средини брода, и то на највишој палуби. Она мора бити одвојена од станбених просторија бродске посаде и путника.

Изузетно, надлежни инспекторат рада може одобрити смештај бродске болнице и на другом месту брода, ако се она из техничких разлога не може смештити на средини на највишој палуби.

Ако брод има и болницу за путнике, она се мора смештити непосредно до бродске болнице. Ако то потребе захтевају, бродска болница и болница за путнике могу се спојити. За њихово спајање потребно је одобрење надлежног инспектората рада и надлежног органа здравствене службе, као и сагласност послодавца.

Бродска болница мора бити увек припрељена за смештање болесника и не сме се употребљавати ни у које друге сврхе.

У бродску болницу сме се улазити само из посебног ходника, којим су везана сва болничка одсења са апотеком, купатилима и клозетима.

Бродска болница мора имати посебне клозете и купатила, намењене искључиво за употребу болесника. Ови клозети и купатила морају бити одвојени од болесничке главне просторије металном преградом која не пропушта ваздух и загад. Болничка купатила морају имати поред туша и каду.

У бродској болници мора бити довољно осветљеност, према одредбама тачке 42 овог правилника. Њена просторија мора бити добро осветљена вештачком светлошћу и у њој се мора налазити подесан уређај за преносиву светилку.

67 На бродовима до 50 чланова посаде у бродској болници морају бити смештена најмање два кревета болничког типа, који не смеју бити постављени један изнад другог. На сваки кревет мора доћи најмање 5 м² површине. Кревети морају бити положени тако да им је узглавље удаљено од зида најмање 0,10 м и да им се може слободно прићи с обе боје стране.

Ако брод има више од 50 чланова посаде, на сваких 50 лица морају бити смештена још два кревета, али највише 12 кревета. У том случају кревети се смештају у више одвојених просторија.

Кревети морају имати металне улошке, струњаче и јастуне од коњске струне, вуне, морске траве или кудеље, у тежини од најмање 10 кг, два вунена покривача, шест чаршавана, три јастучице и један прекривач.

Поред сваког кревета морају се налазити две мале металне полице, и то једна за држање боца, чаша, лекова и др, а друга за држање пљуваонике.

Код сваког кревета мора бити постављено дугме за електрично звонче спроведено до станбене просторије лица одређеног за негу болесника.

68 Под бродске болнице не сме бити од дрвета нити од материјала који упија и пропушта влагу, гасове и мирисе. Зидови и таваница морају бити обојени белом емајловом бојом. Стојење ивице пода и зидови морају бити заобљени. У бродској болници не смеју се налазити сливници нити било какве цеви или каблови.

Зрата, прозори и остали отвори у бродској болници морају бити стално прекривани мрежом против инсеката. Направе с мрежама морају бити тако уређене да се оне могу скидати ради чишћења. Осим тога, бродска болница мора увек располагати средством за чишћевање инсеката.

Бродска болница мора имати уређај за парно или електрично грејање односно за грејање топлим водом или топлим ваздухом. Ради одржавања потребне влаге у ваздуху, у бродским болницама стављају се судови са водом на места подесна за испаравање воде. Болничке просторије морају бити снабдеване хигрометром и зидним термометром, ради мерења влаге и контролисања температуре.

Проветравање бродске болнице мора бити уређено тако да се може вршити и за време непогода. Осим тога, бродска болница мора имати уређаје за вештачко проветравање који не стварају промају.

Врата и пролази бродске болнице морају бити толико широки да се кроз њих може лако пролазити са болесничким носилима.

69 Сваки кревет мора имати у резерви два пара болесничког рубља, један пар болесничких пануча и два чаршавана, а за свако лице одређено за негу болесника — по два бела огрџача. У бродској болници морају бити смештени ормани за држање болесничког рубља, које се држи одвојено од осталог рубља.

Постелина у бродској болници мења се редовно једнапут недељно а према потреби, и више пута.

Свако одељење у бродској болници мора имати по један умиваоник с хладном и топлим текућом водом. Поред осталог хигијенског прибора, ова одељења морају имати посуду за вршење нужде, пљуваонике и направе за држање чаша и бочица за лекове.

За болеснике мора се у бродској болници налазити потребан прибор за јело и довољна количина дијеталне хране и пића. Сви се ови предмети морају чувати у посебној орманчићу изван просторије за болеснике.

У бродској болници морају се налазити носила за болеснике.

3 Бродска апотека

70 Св. ли брод који има бродску болницу мора имати и просторију за бродску апотеку. Бродска

апотека мора се налазити у засебној просторији до бродске болнице, с тим да нема директне везе са просторијом за смештај болесника. У бродској апотеци се мора налазити столица, столица на завртању, грејач за воду, котлић за дезинфекцију инструмената и умиваоник са слабинама, и то посебно за свежу и питку, а посебно за топлу воду.

Лекови и средства за лечење и негу болесника на броду који има бродску апотеку чувају се у бродској апотеци.

На броду који нема бродску апотеку лекови и средства за негу болесника морају се чувати у засебним орманчићима на подесном месту на броду. Ови орманчићи морају бити снабдевени лековима према категорији пловидбе у којој брод плови. Огрови се чувају одвојено од осталих лекова, и то под кључем који чува заповедник брода или лице које он за то овласти.

Сваки орманчић мора имати отштампан списак лекова који се у њему налазе.

Кључ бродске апотеке односно кључ засебног орманчића са лековима чува заповедник брода односно лице које заповедник брода за то одреди. У његовој отсуности кључ се предаје на чување руководиоцу палубне службе. Осим заповедника кључ апотеке мора имати и бродски лекар, ако брод има лекара.

3) Амбуланта

71 На бродовима који су дужни имати лекара мора постојати амбуланта, из које се непосредно улази у бродску болницу.

Амбуланта мора бити толико пространа да се у њој осим орманчића са лековима може смештити и сто за прегледе и операције. Овај сто мора бити приступачан са свих страна. Зидови и таваница амбуланте морају бити обојени белом неотровном бојом, а под мора бити од керамичких плочица или од другог материјала који се лако пере.

Амбуланта мора бити дању осветљена природном светлошћу из најмање два стаклена светларника или широким бочним прозорима, а ноћу електричним осветљењем довољне јачине.

Природна светлост може бити замењена флуоресцентним или другим осветљењем исте јачине.

У амбуланти се морају налазити лекови и справе за лечење и негу болесника у посебним орманчићима, столица и једна столица на завртању, као и грејач за воду с котлићем за дезинфекцију инструмената.

Умиваоник мора имати пречник од најмање 0,40 м. Изнад умиваоника мора се налазити једна слабина за питку и једна за топлу воду, као и посебан стаклени суд који садржи најмање 6 л дезинфекционог раствора.

4) Лечење болесника

72 На бродовима који немају лекара прву помоћ пружа и болесника негује заповедник брода или лице које он овласти.

По потреби, заповедник брода ће се по доласку у луку обратити лекару за стручну помоћ, или ће за време пловидбе радиотелеграфским путем затражити лекарски савет и упутства за лечење болесника.

Ако се ради о тежим обољењима, заповедник брода дужан је привремено променити правац пловидбе и пристати у најближу луку ради смештаја оболелог члана посаде или путника у најближој болници.

На бродовима који имају лекара пружање прве помоћи и негу болесника врши лекар о чему редовно извештава заповедника брода. На овим бро-

довима лекар предлаже заповеднику брода промену правца пловидбе кад се ради о потреби отпремања болесника у најближу болницу на копну.

73 На броду морају увек бити припремљени сви уређаји и предузете све мера да се болесник за случај потребе може за време пловидбе брзо и несметано искрцати или прекрцати на који други брод.

74 На броду се води болеснички дневник. Њега води бродски лекар, а где нема лекара — заповедник брода, односно лице које он одреди.

III ПОСЕБНЕ ОБАВЕЗЕ У ПОГЛЕДУ СПРОВОЂЕЊА ЗАШТИТНИХ МЕРА

1) Обавезе послодавца

75 Пре почетка грађења новог односно преуређивања постојећег брода, послодавац је дужан да прибави мишљење надлежног инспектората рада у погледу хигијенско-техничке заштите рада на броду који се гради односно преуређује.

Послодавац је дужан поднети на преглед и одобрење надлежном инспекторату рада један примерак нацрта брода који у размери 1:100 показује положај и опште уређење просторија одређених за посаду, као и детаљне нацрте и одговарајућа обавештења о свим просторијама, који у размери 1:50 и у прописаним детаљима показују положај сваке просторије, размештај намештаја и направа, средстава и уређаја за проветравање, осветљавање и грејање, смитарне и друге направе и уређаје.

Инспекторат рада дужан је да у року од 15 дана врати предузећу оверен примерак тих нацрта бродом или да, у случају ускраћивања одобрења нацрта, достави бродском предузећу решење са образложењем примедбама. Ако инспекторат рада у овом року не достави никакве примедбе односно одобрење, сматра се да су предложени нацрти брода у целости прихваћени.

Пре пуштања брода у саобраћај мора се извршити колаудациони преглед коме морају присуствовати органи инспектората рада који је одобрио нацрте односног брода.

Ако се посликом колаудационог прегледа утврди да више поступљено по одобреним нацртима, инспекторат рада може захтевати да се утврђени недостаци и отступања од одобрених нацрта у одређеном року уклоне.

76 Послодавац је обавезан старати се да се брод и сви уређаји у њему одржавају у таквом стању да посада брода буде заштићена од несрећних случајева, професионалних обољења и других болести у вези са радом.

77 Члановима посаде који су изложени штетном утицају атмосферских прилика при раду и нечистици, послодавац је дужан дати на бесплатно употребу заштитна одела и обућу, као што су импрегнирана одела, чизме, заштитне рукавице, стражарске бунде, азбестне чизме и рукавице, тропски шлемови, крпе за знојење и сл., а кад то потреба захтева, и специјална заштитна средства, као што су специјална заштитна одела, одговарајуће заштитне маске и респиратори, и заштитне наочаре. Исто тако послодавац је дужан дати бесплатна радна одела члановима посаде који раде код машини на моторним бродовима, чиниоњачу тепиха, котлова и кућишта мотора, а особа који раде на отстрањивању и стругању рђе — заштитне наочаре.

78 Лицима која бојају брод бојама штетним по здравље послодавац је дужан да стави на употребу посебна заштитна одела, капе и рукавице ради заштите од штетног утицаја тих боја на здравље.

2) Обавезе заповедника брода и других одговорних лица

79 Заповедник брода односно друго одговорно лице дужно је старати се за спровођење заштитних мера на броду предвиђених овим правилником.

Заповедник брода обавезан је извршити периодичне прегледе свих направа и уређаја за искрцање терета и утврђено стање убележаваги у бродски дневник. Ово ће вршити нарочито пре почетка и за време укрцавања терета. За рад приликом укрцавања терета примењују се посебни прописи.

80 Заповедник брода, управитељ машина и друга одговорна лица обавезни су старати се да чланови посаде брода употребљавају све прописане заштитне направе и средства и да се придржавају свих важећих прописа у том погледу. Исто тако, обавезни су старати се да све заштитне направе одговарају прописаним савременим захтевима хигијенске и техничке заштите рада, да буду стално у исправном стању и при руци члановима посаде, а у случају квара да на време буду поправљене, односно да потрајале правовремено буду замењене новима.

81 Кад се на броду или пловном објекту врши дезинфекција, дезинсекција или дератизација отровним и по живот опасним средствима, заповедник брода дужан је обезбедити примену специјалних прописа и упутстава у циљу заштите здравља и живота чланова посаде.

82 За време атмосферских непогода посада се не сме одређивати на рад на отвореној палуби осим у случају више силе и ради вршења послова неопходно везаних са пловидбом.

За време великих врућина или у тропским крајевима посада се не сме упошљавати између 10 и 16 часова на деловима брода где би била изложена непосредном утицају сунчаних зракова, као ни у затвореним просторијама, осим у хитним случајевима.

Ако се посада употреби за рад у времену из претходног става, заповедник брода је дужан да се постара да се на месту рада односно изнад затворене просторије у којој посада ради, разине двоструки шатор. Размак између доњег и горњег шатора треба да је најмање 0,30 м.

Кад посада у тропским крајевима ради на гвозденим палубама, мора носити обућу с дрвеним њонима и шешире од плуте (тропске шлемове).

83 Рад на спољној оплати брода врши се искључиво у лукама, када је брод привезан или усидрен у мирној води, под повољним атмосферским приликама и уз употребу сигурних висећих скели. Ове скеле морају бити чврсте грађе, изграђене од једног комада и удељене тако да буду удаљене најмање 0,30 м од зида брода. Конопци којима су висеће скеле привезане морају бити јаки и чврсто везани.

Рад на унутрашњим зидовима брода, укључујући ту и зидове машина и котларница, врши се једино помоћу чврсте грађених и постављених скели са чврстим оградама.

84 Заповедник брода мора лично, или преко лица које за то одреди, вршити надзор над спровођењем заштитних мера и над одржавањем хигијене живота и рада чланова посаде на броду. Заповедник је дужан да једанпут недељно, а по свом нахођењу и више пута, лично прегледа све просторне одређене за посаду.

85 Заповедник брода дужан је одвојено водити све списе и документе у вези са службеном инспектората рада и пословима на уређењу радних односа и услова рада на броду где ће на тражење инспектората рада пружити своје у свако доба на увид. Послодавци су дужни достављати надлежном инспекторату рада сва своја интерна упутства и окружнице којима се регулишу радни односи и плаћање чланова посаде.

3) Обавезе чланова Посаде

86 Чланови посаде дужни су придржавати се свих прописа и мера које се односе на спречавање несрећних случајева, професионалних и других о-

бољена у вези са њиховим радом, као и прописа који се односе на општу сигурност брода и посаде. У ту сврху сваки члан посаде обавезан је да се на време упозна са свим сигурносним прописима који се односе на његов делокруг.

87 Сваки члан посаде дужан је да при укрцењу на брод донесе са собом најпотребније одело и три пара рубља.

88 Кад члан посаде због престанка службе напусти брод, дужан је предати поверени му инвентар ствари са којима је задужен, у потпуном реду заповеднику брода или од заповедника брода овлашћеном лицу.

89 Машине, алат, апарати, направе, уређаји итд морају пре употребе бити проверени у погледу њихове сигурности од стране за то одређених лица из реда чланова посаде. Сваки члан посаде дужан је све запажене недостатке и неправилности, као и изванредне или ненормалне појаве на броду или ван брода а које се тичу брода, одмах пријавити негостредно одговорном лицу или заповеднику брода.

90 Машине, алат, апарате, направе, уређаје и остале предмете којима се посада служи при раду, као и сигурносне направе, уређаје и заштитна средства чланови посаде могу употребљавати само у ову сврху за коју су одређени. Они су дужни да њима пажљиво рукују, да их одржавају у исправном стању, а после употребе да их очисте и оставе на одређено место.

91 Члановима посаде је најстроже забрањено свако злоупотребљавање, оштећивање и самоволно отстрањивање заштитних направа, уређаја и средстава. Они су дужни све недостатке и кварове одмах отстранити односно пријавити надлежном старешији.

Заштитне направе и уређаје посада може уклањати само у случају потребе (поправка машина или појединих делова, преудшавање стројева и сл). По завршеном послу те заштитне направе и уређаја морају се довести у првобитно стање.

IV КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

92 За повреде одредаба из тач 75—78 овог правилника казниће се бродарско предузеће и одговорно лице у бродарском предузећу односно власник брода по члану 94 Закона о здравственом осигурању радника и службеника односно по чл 28 и 29 Закона о инспекцији рада.

93 Новчаном казном до 10 000 динара казниће се за прекршај заповедник брода односно одговорно лице за повреду које од одредаба тач 79—85 овог правилника.

94 Новчаном казном до 2 000 динара казниће се за прекршај члан посаде односно друго запослено лице на броду за повреду које од одредаба тач 86—91 овог правилника.

95 Непредузимање или непридржавање заштитних мера које се према тачки 3 овог правилника имају предузети у смислу одредаба Општег правилника о хигијенским и техничким заштитним мерама при раду, повлачи одговорност по члану 101 Уредбе о саглашавању посебних прописа о прекршајима у уредбама и другим прописима Владе ФНРЈ и њених органа са одредбама Основног закона о прекршајима („Службени лист ФНРЈ“, бр 56/51).

V ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

96 Одредбе овог правилника примењиваће се на све бродове без обзира на тонажу, који се буду градили после његовог ступања на снагу.

Одредбама овог правилника прилагодиће се сви постојећи бродови код којих нису примењене у грађевинском погледу одредбе Правилника о хигијенским и техничким заштитним мерама на морским бродовима („Службени лист ФНРЈ“, бр 55/47). Ако спровођење тих мера захтева грађе-

винске радове мањег обима, послодавци су дужни да их спроведу најдоцније у року од две године. У случају да примена одредаба овог правилника захтева у грађевинском погледу радове већег обима, послодавци су дужни да их спроведу најдоцније у року од пет година. Ови рокови почињу тећи од дана ступања на снагу овог правилника.

Бродови из претходног става који се у грађевинском погледу не могу прилагодити одредбама овог правилника, могу и даље остати у употреби ако су од интереса за народну привреду. Решење о томе да овакав брод може остати у употреби и која се прилагођавања на њему морају извршити, доноси Секретаријат за рад Савезног извршног већа по прибављеном мишљењу Секретаријата за саобраћај и везе Савезног извршног већа.

97 Саобраћавање одредбама овог правилника у роковима предвиђеним у ст 2 и 3 претходне тачке контролише републички инспектор рада, који, по потреби, може утврдити рокове у којима ће се вршити поступно саобраћавање, водећи при томе рачуна о објективним, материјалним и техничким могућностима.

98 За бродове који превозе лако запаљиве терете, поред одредаба овог правилника важе и посебни прописи.

99 Овај правилник ступа на снагу осмог дана по објављивању у „Службеном листу ФНРЈ“.

Бр 1787

1 новембра 1956 године

Београд

Секретар за рад
Савезног извршног већа,
Франц Попић, с р

78

На основу члана 8 Уредбе о југословенским стандардима, савезним прописима квалитета производа и произвођачким спецификацијама („Службени лист ФНРЈ“, бр 17/51), Савезна комисија за стандардизацију доноси

РЕШЕЊЕ

О ЈУГОСЛОВЕНСКИМ СТАНДАРДИМА ЗА ПРЕП И ЗИДНЕ ОПЕКЕ

1 У издању Савезне комисије за стандардизацију доноси се следећи југословенски стандарди:

Преп — — — — — JUS B D I 010
Зидне опеке — — — — — JUS B D I 011

2 Наведени југословенски стандарди објављени су у посебном издању Савезне комисије за стандардизацију, које чини саставни део овог решења.

3 Ови југословенски стандарди ступају на снагу 1 марта 1957 године.

Бр 382

28 јануара 1957 године

Београд

Претседник
Савезне комисије за
стандардизацију,
инж Славољуб Виторковић, с р

79.

На основу члана 8 Уредбе о југословенским стандардима, савезним прописима квалитета производа и произвођачким спецификацијама („Службени лист ФНРЈ“, бр 17/51), Савезна комисија за стандардизацију доноси

РЕШЕЊЕ

О ЈУГОСЛОВЕНСКИМ СТАНДАРДИМА ЗА КОНАЦ, ПРЕБУ И ТКАНИНЕ ПАМУЧНОГ ТИПА

1 У издању Савезне комисије за стандардизацију доноси се следећи југословенски стандарди: